

ארבעה מינים ומצוה הבאה בעבירה

א. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף כט:-ל.

מ/שנה/ לולב הגזול והיבש פסול...

בשלמא יום טוב ראשון דכתיב +ויקרא כג+ לכם משלכם אלא ביום טוב שני אמאי לא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה שנאמר +מלאכי א+ והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה גזול דומיא דפסח מה פסח לית ליה תקנתא אף גזול לית ליה תקנתא לא שנא לפני יאוש ולא שנא לאחר יאוש בשלמא לפני יאוש +ויקרא א+ אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ולא דידה הוא אלא לאחר יאוש הא קנייה ביאוש אלא לאו משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מאי דכתיב +ישעיהו סא+ כי אני ד' אהב משפט שונא גזל בעולה משל למלך בשר ודם שהיה עובר על בית המכס אמר לעבדיו תנו מכס למוכסים אמרו לו והלא כל המכס כולו שלך הוא אמר להם ממני ילמדו כל עוברי דרכים ולא יבריחו עצמן מן המכס אף הקדוש ברוך הוא אמר אני ד' שנא גזל בעולה ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל

ב. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לא עמוד ב

"של אשרה ושל עיר הנדחת ושל אשרה פסול" - והאמר רבא לולב של עבודה זרה לא יטול ואם נטל כשר הכא באשרה דמשה עסקינן דכתיב מיכתת שיעוריה

ג. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לב עמוד ב

היו ענביו מרובות מעליו פסול ואם מיעטן כשר ואין ממעטין ביום טוב

שיטה א': פסול כשעבירה מאפשר למצוה

ד. תוספות מסכת סוכה דף ל עמוד א

משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה - ...וא"ת לקמן (ד' לא): דפסלינן לולב של אשרה ושל עיר הנדחת משום דמיכתת שיעוריה תיפוק ליה משום מצוה הבאה בעבירה ותו אמאי שרינן דלאו אשרה דמשה וי"ל דלא דמי לגזל דמחמת עבירת הגזל באה המצוה שיוצא בו אבל הני אטו מחמת עבירה שנעשית בו מי נפיק ביה

ה. תלמוד ירושלמי מסכת שבת פרק יג הלכה ג

חברייה בעון קומי רבי יוסה: לא כן אמר רבי יוחנן בשם רבי שמעון בן יוצדק, מצה גזולה אינו יוצא בה ידי חובתו בפסח? אמר לון, תמן גופה עבירה, ברם הכא הוא עבר עבירה. כך אנו אומ' הוציא מצה מרשות היחיד לרשות הרבים אינו יוצא בה ידי חובתו בפסח.

ו. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף כב עמוד א

מי שיש לו בן מכל מקום - פוטר אשת אביו מן היבום, וחייב על מכתו ועל קללתו, ובנו לכל דבר, חוץ ממי שיש לו בן מן השפחה ומן העובדת כוכבים. גמ'. מכל מקום לאתויי מאי? אמר רב יהודה: לאתויי ממזר. פשיטא, אחיו הוא! מהו דתימא לילף אחוה אחוה מבני יעקב, מה להלן כשרין ולא פסולין, אף כאן כשרין ולא פסולין, קמ"ל.

ז. תלמוד ירושלמי יבמות ב:ו

מי שיש לו בן מכל מקום כו' ר' אבין בעי ובנו לכל דבר אפילו לפרייה ורבייה ולא שנייה

ח. שולחן ערוך אבן העזר סימן א סעיף ו

היה הבן ממזר או חרש, שוטה וקטן, קיים המצוה. (ב"י בשם הרשב"א).

ט. ר' יעקב עטלינגר, ערוך לנר מסכת יבמות דף כב עמוד א

ואפילו להנך שיטות דחשיב זה מצוה הבאה בעבירה ג"כ י"ל דאפילו לא קיים מ"ע דפו"ר בשעת ביאה מכ"מ יצא ידי פו"ר בבן ממזר כיון דמיוחס אחריו וכדאמרינן לקמן (סב א ד"ה בני) לענין היו לו בנים ונתגייר

י. גירסת רדב"ז בירושלמי יבמות ב:ו

בנו הוא לכל דבר, אפילו לפו"ר. ולא שניא?

שיטה ב': פסול כשעובר עבירה בשעת מעשה המצוה

יא. ר' יצחק ב"ר משה נוניס בילמונטי, שער המלך, הלכות סוכה, שופר ולולב ח:ה

והיה נראה לחלק ולומר דעד כאן לא אמרינן דמשום מצוה הבאה בעבירה פסול אלא דוקא בגזול וכן בההיא דמצה של דמאי וכיוצא, דבשעת עשיית המצוה, דהיינו אכילת מצה, עושה העבירה, שאוכל טבל או דמאי. וכן נמי בלולב הגזול כל עוד שאינו מחזירו לבעלים הרי עבירה הוא בידו ועובר אעשה ד'והשיב את הגזילה', נמצא דבשעת עשיית המצוה הוא בעבירה ומשום הכי פסול.

שיטה ג': פסול כשעובר על מטרת המצוה

יב. ר' גרשון שטרן, ילקוט הגרשוני, מובא בשדי חמד מ:עז:כו

דלא שייך מצוה הבאה בעבירה אלא במצוה שלא נאמר טעם המצוה ותכלית היוצא ממנו ולאיזה כוונה צוה ד' יתברך כן, רק שצריך לעשות רצון הבורא יתברך, ואף שרבותינו טרחו ויגעו למצוא טעמי המצוות בכל זאת לא נוכל לירד לסוף דעת נותן התורה יתברך שמו... אבל בפריה ורביה שאמרה תורה בפירוש דטעם המצוה משום לא תהו בראה לשבת יצרה כדי שיתקיים המין האנושי ולא יחרב העולם, אם כן מה לי שעשה עבירה בביאה? סוף סוף הרי קיים תכלית המכוון שציוותה התורה לפרות ולרבות כדי לקיים המין...

יג. ויקרא פרק כג:מב-מג

בסכת תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו דרתיכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים אני ד' אלקיכם:

יד. ויקרא פרק כג:מ

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם לפני ד' אלקיכם שבעת ימים:

טו. ר' חזקיה די מדיני, שדי חמד מ:עז:כו

אומר אני דמדבריהם יש לנו סתירה לעיקר תירוץ המפרשים הנ"ל מדלא כתבו ליישב קושייתם על פי חילוק זה, ואין נכון בעיני להמציא חילוקים מדעתינו מה שמתבאר מדברי הראשונים בהיפך, ומה גם שנראה שיש סתירה לחילוק זה מדין מצה גזולה לדעת הסוברים דהפיסול הוא משום מצוה הבאה בעבירה אף דבמצה טעמא כתיב בה: כי בחפזון יצאת...